

MILIEUHANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

nr. MHC/M/1516/0117 van 26 april 2016
in de zaak MHC/1415/0094/M/0081

In zake: de bvba **VINCKE**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Sam DULLAERT
kantoor houdende te 9250 Waasmunster, Nijverheidslaan 43
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

het VLAAMSE GEWEST

vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

voor wie optreedt, bij delegatie:
de gewestelijke entiteit (de afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer, AMMC) met kantoren te 1000 Brussel, Koning Albert II-laan 20 bus 8

vertegenwoordigd door:
mevrouw Sigrid RAEDSCHELDERS, afdelingshoofd

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

Het beroep, ingesteld met een aangetekende brief van 20 augustus 2015, geregulariseerd met een aangetekende brief van 10 september 2015, strekt tot de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke entiteit van 3 juli 2015, gekend onder nummer 13/AMMC/747-M/HVH.

De bestreden beslissing legt aan de verzoekende partij een alternatieve geldboete op van 2.382 euro (397 euro verhoogd met de opdecimen) wegens schending van artikel 22 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna Milieuvergunningsdecreet), van artikel 43 van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning (hierna VLAREM I) en van artikel 4.1.7.2, §1, artikel 5.17.3.6 en artikel 5.15.0.5 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna VLAREM II).

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft geen wederantwoordnota ingediend. De verwerende partij heeft geen laatste nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de zitting van 14 april 2016, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Bestuursrechter Marc VAN ASCH heeft verslag uitgebracht.

De heer Pieter CALLEBAUT die *loco* mevrouw Sigrid RAEDSCHELDERS verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

De verzoekende partij is schriftelijk verschenen.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De debatten worden gesloten.

III. FEITEN

1.

Verzoekende partij exploiteert een garage en opslagplaats voor voertuigwrakken. Zij beschikt hiervoor over een milieuvergunning verleend na proef voor onder meer het stallen van 30 geaccidenteerde voertuigen in woongebied met landelijk karakter en de opslag van een bovengrondse tank voor 2.000 liter rode mazout en voor 1.500 liter afvalolie.

2.

Naar aanleiding van de kandidaatstelling van de verzoekende partij tot het uitvoeren van gerechtelijke takelingen wordt de exploitatie ambtshalve geïnspecteerd door een toezichthouder bij de lokale politiezone Sint-Niklaas (hierna de verbalisant).

De verbalisant stelt vast dat een auto en twee autowrakken zich bevinden op onverharde ondergrond, en dus op een niet lekdichte vloer. De koolwaterstofafscheider (hierna KWS-afscheider) is sinds de plaatsing in mei 2008 nooit gereinigd of leeggemaakt. De verzoekende partij beweert dat de KWS-afscheider regelmatig wordt geïnspecteerd maar hiervan bestaat geen logboek of bewijs. Het afwateringssysteem is zowel vooraan als achteraan niet lekdicht. De tanks voor afvalolie en olie werden niet herkeurd. Diverse bidons met gevaarlijke producten staan niet op lekroosters.

Op 20 februari 2013 verklaart de verzoekende partij dat zij de vastgestelde overtredingen ongedaan zal maken.

Deze vaststellingen worden opgenomen in het proces-verbaal nummer DE.64.L4.3076/2013, afgesloten op 20 februari 2013 en verzonden op 22 februari 2013 en door het parket ontvangen op 23 april 2013.

In een navolgend proces-verbaal met nummer 9033/13 van 4 juni 2013 blijkt dat bij controle van 29 mei 2013 opnieuw drie voertuigwrakken op onverharde grond staan. Voor de KWS-afscheider is er nu een logboek aanwezig waaruit regelmatige inspectie van de filter blijkt. Tijdens een controle op 6 juni 2013 van de afscheider door de verbalisant zelf blijkt dat een reiniging van de afscheider

niet nodig is. Het navolgend proces proces-verbaal werd afgesloten op 4 juni 2013 en verzonden op 6 juni 2013.

3.

Op 14 juni 2013 meldt de procureur des Konings dat hij niet zal overgaan tot strafrechtelijke vervolging.

Met een brief van 2 juli 2013 brengt de gewestelijke entiteit de verzoekende partij op de hoogte van haar voornemen om een alternatieve bestuurlijke geldboete, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming, op te leggen en nodigt zij de verzoekende partij uit om schriftelijk haar verweer mee te delen.

De verzoekende partij dient geen schriftelijke repliek in en verzoekt evenmin om gehoord te worden.

De gewestelijke entiteit legt op 3 juli 2015 de vermelde bestuurlijke geldboete op. Deze beslissing wordt aan de verzoekende partij betekend met een aangetekende brief van 22 juli 2015. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

3. BEOORDELING

Overwegende dat de vastgestelde feiten beoordeeld worden in toepassing van de artikelen 16.4.25 tot en met 16.4.38 DABM en artikel 76 Milieuhandhavingsbesluit.

3.1 Het milieumisdrijf en de toerekenbaarheid aan de overtreder

Overwegende dat vermoedelijke overtreder conform rubriek 15.6.2° van bijlage 1 van VLAREM I vergund werd voor het stallen van 30 geaccidenteerde voertuigen.

Overwegende dat conform artikel 5.15.0.7 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna: VLAREM II) de plaatsen waar geaccidenteerde voertuigen worden gestald, dienen uitgerust te zijn met een vloeistofdichte vloer; dat de vloeistofdichte vloer aangesloten dient te zijn op een lekdicht afwateringssysteem dat voorzien is van een koolwaterstofafscheider en slibvangput, zodat gelekte vloeistoffen noch de bodem noch het grondwater noch het oppervlaktewater kunnen verontreinigen; dat de goede werking van de koolwaterstofafscheider altijd verzekerd dient te worden; dat de koolwaterstofafscheider zo dikwijls geledigd en gereinigd moet worden als nodig is om de goede werking ervan te waarborgen; dat de exploitant daarvoor om de drie maanden de afscheider inspecteert en van de inspecties dient bij te houden.

Overwegende dat verbalisant op 14 februari en 29 mei 2013 vaststelde dat er zich meerdere geaccidenteerde voertuigen op een onverharde ondergrond bevonden.

Overwegende dat verbalisant op 14 februari 2013 vaststelde dat het afwateringssysteem van de vloeistofdichte vloer vooraan niet lekdicht was, zodat de helft van het afgevoerde regenwater rechtstreeks in de bodem stroomde; dat ook het afwateringssysteem achteraan niet lekdicht was; dat de vloeistofdichte vloer voor de helft afliep in de richting weg van de afvoer naar de koolwaterstofafscheider, waardoor het water over de rand in een onverharde ondergrond stroomde; dat het bijgevolg vaststaat dat de vloeistofdichte vloer niet aangesloten was op een lekdicht afwateringssysteem.

Overwegende dat verbalisant op 14 februari 2013 vaststelde dat er geen logboek aanwezig was waaruit bleek dat de koolwaterstofafscheiders minstens om de drie maanden geïnspecteerd werden.

Overwegende dat vermoedelijke overtreder conform rubriek 17.3.61°, b) van bijlage 1 van VLAREM I vergund werd voor de opslag van een bovengrondse tank voor 2.000 liter rode mazout en voor 1.500 afvalolie.

Overwegende dat conform artikel 5.17.3.16 van VLAREM II bovengrondse houders met gevaarlijke vloeistoffen ten minste om de 3 jaar, zonder dat de periode tussen twee opeenvolgende onderzoeken 40 maanden mag overschrijden, aan een beperkt onderzoek onderworpen moeten worden.

Overwegende dat verbalisant op 14 februari 2013 vaststelde dat de twee bovengrondse houders van vermoedelijke overtreder een laatste maal gekeurd werden op 21 december 2007; dat het volgende beperkt onderzoek bijgevolg had moeten plaatsvinden voor 21 december 2010; dat deze herkeuring op 14 februari 2013 nog niet gebeurd was.

Overwegende dat conform artikel 4.1.7.2, §1 van VLAREM II bovengrondse vaten, die vloeistoffen van bijlage 2B en van bijlage 7 van VLAREM 1 bevatten, in een inkuiping moeten worden geplaatst, waarvan de vloeren en wanden bestand zijn tegen de inwerking van de opgeslagen vloeistoffen en moeten kunnen weerstaan aan de vloeistofmassa die bij lekkage uit de grootste in de inkuiping geplaatste vat kan ontsnappen.

Overwegende dat benzine in lijst I van bijlage 2B van VLAREM I staat; dat benzine een gevaarlijke vloeistof is; dat verbalisant op 14 februari 2013 vaststelde dat er achteraan in open lucht diverse bidons met gevaarlijke producten, waaronder benzine, niet op lekroosters stonden; dat deze vaten bijgevolg niet voorzien waren van de benodigde inkuiping.

Overwegende dat conform artikel 22 van het Milieuvergunningsdecreet de exploitant van een inrichting verplicht is de exploitatievoorwaarden na te leven.

Overwegende dat conform artikel 43 van VLAREM I de exploitant van een inrichting verplicht is de in de milieuvergunning opgelegde algemene, sectorale en bijzondere voorwaarden na te leven.

Overwegende dat bovenvermelde feiten een schending uitmaken van volgende regelgeving:

- artikel 22 van het Milieuvergunningsdecreet;*
- artikel 43 van VLAREM I;*
- artikelen 4.1.7.2, §1, 5.17.3.6 en 5.15.0.7 van VLAREM II.*

Overwegende dat bovenvermelde feiten vallen onder de definitie van milieumisdrijf conform artikel 16.1.2.2° DABM waarvoor een alternatieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd.

Overwegende dat het milieumisdrijf niet betwist wordt en vaststaat in hoofde van overtreder.

3.2 De hoogte van de boete

Overwegende dat bij de bepaling van de hoogte van de geldboete rekening wordt gehouden met de ernst van het milieumisdrijf, de frequentie en de omstandigheden waarin het milieumisdrijf is gepleegd of beëindigd.

3.27 De ernst van de feiten

Overwegende dat bovenvermelde regelgeving ertoe strekt om de negatieve milieu- en veiligheidsinvloeden van menselijke bedrijvigheden en handelingen die milieubelastend (kunnen) zijn, of die gevaarlijk (kunnen) dragen, te voorkomen of te beperken.

Overwegende dat milieuvergunningen tot doel hebben om het leefmilieu, de gezondheid en veiligheid van de bevolking te beschermen; dat dit mede gebeurt door het al dan niet toekennen van een milieuvergunning aan hinderlijke inrichtingen en het opleggen van strikte voorwaarden waaraan bij de exploitatie moet voldaan worden; dat het niet naleven van deze voorwaarden het leefmilieu, de gezondheid en veiligheid van de bevolking blootstelt aan een hoger risico op hinder.

Overwegende dat de naleving van de Vlaamse algemene, sectorale en bijzondere voorwaarden inzake milieuhygiëne van cruciaal belang is om hinder aan het leefmilieu te voorkomen of minstens tot een aanvaardbaar niveau te beperken; dat een strikte naleving van deze bepalingen opgelegd wordt aan diegenen die ingedeelde activiteiten uitoefenen.

Overwegende dat een vloeistofdichte vloer voor het stallen van geaccidenteerde voertuigen en een inkuiping voor de opslag van gevaarlijke vloeistoffen noodzakelijk zijn om gevaarlijke vloeistoffen op te kunnen vangen bij eventuele calamiteiten; dat het ontbreken van een vloeistofdichte vloer of een inkuiping er toe kan leiden dat gevaarlijke vloeistoffen zich verder verspreiden dan de inkuiping, met mogelijk negatieve gevolgen voor de bodem en het grondwater tot gevolg.

Overwegende dat een lekdicht afwateringssysteem bij een vloeistofdichte vloer nodig is om verontreiniging naar de omliggende niet-vloeistofdichte gronden te voorkomen; dat in casu door verbalisant werd vastgesteld op 14 februari 2013 dat het water over de rand stroomde en in een onverharde ondergrond, gelegen in agrarisch gebied, terecht kwam.

Overwegende dat de driejaarlijkse uitvoering van een beperkt onderzoek op bovengrondse houders nodig is om na te gaan of de houder nog steeds conform de voorwaarden geëxploiteerd kan worden; dat het niet (tijdig) uitvoeren van dergelijk onderzoek ertoe leidt dat de conformiteit van de houder met de voorwaarden niet gekend is en niet gegarandeerd kan worden; dat er hierdoor een groter risico bestaat inzake verontreiniging naar bodem, grondwater en oppervlaktewater alsook inzake brandveiligheid.

Overwegende dat de overtreder het misdrijf in professioneel verband heeft gepleegd.

Overwegende dat de feiten derhalve voldoende ernstig zijn om te worden gesanctioneerd met een alternatieve bestuurlijke geldboete.

3.22 De frequentie

Overwegende dat het een eenmalige schending betreft; dat er minstens geen indicaties zijn die erop wijzen dat bij overtreder reeds eerder vergelijkbare feiten werden vastgesteld in een proces-verbaal; dat de factor frequentie bijgevolg geen aanleiding geeft tot een hogere geldboete.

3.23 De omstandigheden

Overwegende dat bij het bepalen van de hoogte van de boete rekening wordt gehouden met de bereidheid van de overtreder om voor de vastgestelde schendingen maatregelen te nemen; dat uit het navolgend proces-verbaal bleek dat overtreder met bekwame spoed en in overleg met verbalisant de nodige maatregelen trof om zich in regel te stellen; dat een logboek m.b.t. de inspectie van de koolwaterstoffilter werd opgesteld en bijgehouden; dat uit een inspectie van verbalisant bleek dat deze filter nog niet gereinigd hoefde worden; dat het afwateringssysteem vooraan lek dicht werd gemaakt door middel van siliconen; dat de buis achteraan gerepareerd werd en er een bijkomende afvoer geplaatst werd zodat het water niet meer kan overstromen; dat de olie- en afvalolietank werden gekeurd op 7 maart 2013 en een groen attest ontvingen; dat de bidons met gevaarlijke producten die buiten stonden, werden verwijderd; dat al deze elementen worden meegenomen als verzachtende omstandigheden bij het bepalen van de hoogte van de geldboete, wat aanleiding geeft tot een lagere geldboete.

Overwegende dat de overtreder per schrijven van 2 juli 2013 op de hoogte werd gebracht van het voornemen om een alternatieve bestuurlijke geldboete, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming, op te leggen; dat overeenkomstig artikel 16.4.37 DABM AMMC een boetebeslissing neemt binnen een termijn van honderdtachtig dagen na deze kennisgeving dat deze 180-dagetermijn een termijn van orde is, waarvan de overschrijding niet gesanctioneerd wordt.

Overwegende dat deze beslissingstermijn inmiddels verstreken is; dat AMMC in casu van oordeel is dat de feiten voldoende ernstig zijn om alsnog een bestuurlijke geldboete op te leggen; dat het boetebedrag derhalve verlaagd wordt met één vijfde rekening houdend met de termijn die verstreken is sedert de start van de bestuurlijke boeteprocedure.

Overwegende dat wat dit milieumisdrijf betreft er voor het overige geen bijzondere omstandigheden zijn die in acht worden genomen bij het bepalen van de hoogte van de boete.

OM DEZE REDENEN *beslist de afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer om een alternatieve bestuurlijke geldboete op te leggen aan VINCKE, bvba*

met ondernemingsnummer 0807.507380, waarvan de maatschappelijke zetel gelegen is te 9111 Sint-Niklaas, Gentstraat 118, ten bedrage van **2.382 (tweeduizend driehonderdtweëntachtig) euro**, zijnde 397 (driehonderdzevenennegentig) euro vermeerderd met de opdecimen die ten tijde van het plegen van de feiten van toepassing waren conform artikel 16.4.25 DABM.
...”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het onderzoek van het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen. Het beroep is ontvankelijk

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij betwist het bestaan van een milieumisdrijf zoals gesanctioneerd door artikel 5.15.0.7 VLAREM II. Zij verwijst in dat verband naar de vaststellingen gedaan door de verbalisant tijdens de hercontrole van 29 mei 2013.

2.

De verwerende partij verwijst naar de inhoud van de processen-verbaal waarvan de vaststellingen overeenkomstig artikel 16.3.25 van het decreet van 5 april 1995 houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna DABM) bijzondere bewijswaarde genieten tot het tegendeel bewezen is.

In het proces-verbaal van 21 februari 2013 stelt de verbalisant vast dat de KWS-afscheider sinds de plaatsing in mei 2008 nooit gereinigd of leeggemaakt is en dat er geen logboek aanwezig is waaruit blijkt dat de KWS-afscheider minstens om de drie maanden geïnspecteerd wordt.

Conform artikel 5.15.0.7 VLAREM II dienen de plaatsen waar geaccidenteerde voertuigen worden gestald, uitgerust te zijn met een vloeistofdichte vloer aangesloten op een lekdicht afwateringssysteem dat voorzien is van een KWS-afscheider en slibvangput. Hetzelfde artikel schrijft voor dat de goede werking van de KWS-afscheider altijd verzekerd dient te worden en dat de KWS-afscheider zo dikwijls geledigd en gereinigd moet worden als nodig is om de goede werking ervan te waarborgen. De exploitant moet daarvoor om de drie maanden de afscheider inspecteren en van de inspecties dient hij een logboek bij te houden. Overigens heeft de verbalisant ook vastgesteld op 14 februari en 29 mei 2013 dat er zich meerdere geaccidenteerde voertuigen op een onverharde ondergrond bevonden, wat eveneens een schending is van artikel 5.15.0.7 van VLAREM II.

De loutere ontkenning door de verzoekende partij van de in het proces-verbaal door de toezichthouder vastgestelde feiten kan volgens de verwerende partij de bijzondere bewijswaarde van het proces-verbaal niet ontkrachten.

De verwerende partij stelt dat bij een hercontrole op 29 mei 2013 inderdaad gebleken is dat de verzoekende partij op dat ogenblik wel een logboek heeft voorgelegd. Dit neemt evenwel niet weg dat bij de eerste controle op 14 februari 2013 geen logboek aanwezig was en dat de verzoekende partij had verklaard dat er geen logboek werd bijgehouden zodat er op dat ogenblik sprake was van een milieumisdrijf. Het gegeven dat er op de tweede controle wel een logboek kon worden voorgelegd is een element dat in de bestreden beslissing meegenomen is als verzachtende omstandigheid bij het bepalen van de hoogte van de geldboete.

Deze feiten maken een milieumisdrijf uit overeenkomstig artikel 16.1.2, 2° DABM waarvoor een alternatieve bestuurlijke geldboete kon worden opgelegd. Het milieumisdrijf met betrekking tot de KWS-afscheider staat volgens de verwerende partij niet ter discussie.

Beoordeling door het College

1.

Artikel 5.15.0.7. VLAREM II luidt als volgt:

“De plaatsen waar geaccidenteerde voertuigen worden gestald, zijn uitgerust met een vloeistofdichte vloer. Tenzij anders vermeld in de milieuvergunning, is de vloeistofdichte vloer aangesloten op een lekdicht afwateringssysteem dat voorzien is van een koolwaterstofafscheider en slibvangput, zodat gelekte vloeistoffen noch de bodem noch het grondwater noch het oppervlaktewater kunnen verontreinigen.

De goede werking van de koolwaterstofafscheider wordt altijd verzekerd. De koolwaterstofafscheider wordt zo dikwijls geledigd en gereinigd als nodig is om de goede werking ervan te waarborgen. De exploitant inspecteert daarvoor om de drie maanden de afscheider. Van de inspecties wordt een logboek bijgehouden.”

2.

In het proces-verbaal van 20 april 2013 doet de verbalisant volgende vaststellingen:

“De KWS-afscheider werd sinds de plaatsing in mei 2008 nooit gereinigd of leeggemaakt. Volgens de zaakvoerder zou de KWS-afscheider op regelmatige basis worden geïnspecteerd, maar hiervan bestaat geen logboek noch bewijs.”

In het navolgend proces-verbaal van 4 juni 2013 wordt het volgende vastgesteld:

“De exploitant kan nu wel een logboek voorleggen. Uit het logboek blijkt dat de exploitant de KWS-afscheider met coalescentiefilter nu wel regelmatig inspecteert (laatste inspectie op 10-04-2013). Wij stellen ons wel vragen bij de data die ingevuld zijn in 2012. Tijdens de vorige controle...had de exploitant ons immers meegedeeld dat er geen logboek of registratie van de controles aanwezig was.”

Conform artikel 16.3.25 DABM heeft het proces-verbaal bijzondere bewijswaarde tot het tegendeel bewezen is.

De verzoekende partij ontkent dat er van een milieumisdrijf sprake zou zijn wat betreft de KWS-afscheider, maar de ontkenning slaat enkel op de hercontrole uitgevoerd op 29 mei 2013. Het gegeven dat er op dat ogenblik wel een logboek aanwezig was, doet geen afbreuk aan de vaststellingen gedaan op 20 april 2013 en die terecht in strijd bevonden zijn met artikel 5.15.0.7. VLAREM II.

De verzoekende partij maakt op geen enkele manier aannemelijk dat er eerder een logboek aanwezig was en blijft aldus in gebreke het rechtens vereiste tegenbewijs te leveren.

Het middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij betwist het bedrag van de opgelegde geldboete. Uit haar betoog blijkt dat zij impliciet maar zeker de schending inroept van artikel 16.4.29 DABM alsook de schending van de motiveringsplicht.

Zij stelt dat uit de bestreden beslissing niet blijkt dat bij het bepalen van de boete rekening gehouden is met de goede wil en medewerking van de verzoekende partij die onmiddellijk overgegaan is tot het wegwerken van alle tekortkomingen. Zij verwijst naar het penaal karakter van de opgelegde geldboete en stelt dat de gewestelijke entiteit ten onrechte geweigerd heeft de berekeningswijze van de opgelegde geldboete te verduidelijken.

2.

De verwerende partij verwijst naar artikel 16.4.29 DABM en stelt dat de gewestelijke entiteit bij de beoordeling van de waarderingscriteria de hoogte van de geldboete discretionair kan bepalen binnen de grenzen van de decretaal vastgelegde maximumboete.

Volgens de verwerende partij blijkt uit de bestreden beslissing dat rekening gehouden is met de drie criteria vermeld in artikel 16.4.29 DABM. De genomen maatregelen door de verzoekende partij hebben in de beslissing geleid tot een lagere geldboete.

De verwerende partij besluit dat de verzoekende partij niet aantoont dat de verwerende partij kennelijk onredelijk heeft gehandeld bij het nemen van de bestreden beslissing.

De verwerende partij stelt dat de bestreden beslissing de feitelijke en juridische overwegingen bevat op grond waarvan zij de geldboete opgelegd heeft. Zo wordt onder de feiten en de toerekenbaarheid enerzijds verwezen naar de vaststellingen gedaan door de toezichthouder-verbalisant en anderzijds naar de toepasselijke regelgeving. De ernst van het milieumisdrijf is uitgebreid toegelicht. Ook de frequentie van het milieumisdrijf komt aan bod. Tenslotte, in weerwil van wat verzoekende partij beweert, gaat de bestreden beslissing onder de titel "omstandigheden" in op de maatregelen die verzoekende partij had genomen met het oog op de regularisatie van het milieumisdrijf. Tenslotte wordt ook de termijn die verstreken is sedert de start van de bestuurlijke beboetingsprocedure meegenomen als reden om het beboetingsbedrag te verlagen.

De verwerende partij besluit dat voldaan is aan de motiveringsplicht zoals deze voortvloeit uit de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen *juncto* artikel 16.4.25 tot 16.4.27 DABM.

Beoordeling door het College

1.

Overeenkomstig artikel 16.4.29 DABM moet de gewestelijke entiteit de hoogte van de geldboete afstemmen op de ernst van het misdrijf en moet zij tevens rekening houden met de frequentie en

de omstandigheden waarin de vermoedelijke overtreder het milieumisdrijf gepleegd of beëindigd heeft.

Uit het verzoekschrift blijkt dat de verzoekende partij enkel kritiek levert op het derde waarderingscriterium, en meer bepaald de omstandigheden waarin het misdrijf beëindigd werd. De verzoekende partij legt de focus op de genomen maatregelen om het milieumisdrijf onmiddellijk na de gedane vaststellingen ongedaan te maken.

2.

Onder punt 3.2.3 worden in de bestreden beslissing de getroffen maatregelen door de verzoekende partij uitdrukkelijk opgesomd en opgenomen als verzachtende omstandigheden. De verzoekende partij bekritiseert de bestreden beslissing op dat punt niet en beperkt zich tot een herhaling van wat in de beslissing reeds als omstandigheden bij de beoordeling van het boetebedrag meegenomen is. Minstens toont de verzoekende partij niet aan dat de beslissing op dat punt onjuist of kennelijk onredelijk is.

3.

Overeenkomstig artikel 16.4.37, tweede lid DABM vermeldt de beslissing in het kader van de verplichtingen opgelegd door de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen (hierna Motiveringswet) minstens het eventueel opgelegde bedrag, de beroepsmogelijkheden en de voorwaarden van het beroep, alsmede de termijn waarbinnen en de manier waarop een alternatieve bestuurlijke geldboete moet betaald worden.

Artikel 16.4.37, tweede lid DABM omschrijft aldus de minimumvoorwaarden waaraan een bestreden beslissing moet voldoen.

Het beginsel van de motiveringsplicht houdt anderzijds in dat er voor elke administratieve beslissing rechtens aanvaardbare motieven moeten bestaan, wat onder meer betekent dat die motieven moeten steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die relevant zijn en met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld.

Uit de bestreden beslissing moet duidelijk blijken welke de inhoudelijke, feitelijke en juridische, overwegingen zijn waarop de gewestelijke entiteit zich heeft gesteund, zodat het College bij de uitoefening van zijn legaliteitstoezicht kan nagaan of de gewestelijke entiteit de haar toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend binnen het kader van de artikelen 16.4.4 *juncto* artikel 16.4.29 DABM.

Het College dient te kunnen nagaan of de gewestelijke entiteit hierbij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of het die correct heeft beoordeeld en op grond daarvan rechtmatig en dus niet kennelijk onredelijk tot de bestreden beslissing is kunnen komen.

De motiveringsplicht gaat evenwel niet zover dat uit de bestreden beslissing in detail moet blijken welke de gehanteerde berekeningswijze geweest is om tot het bedrag van de opgelegde geldboete te komen. Anders oordelen komt *de facto* neer op het negeren van de discretionaire beleidsruimte waarover de gewestelijke entiteit beschikt bij het bepalen van de boete.

Zulks houdt evenwel niet in dat de gewestelijke entiteit een “vrijbrief” krijgt om de hoogte van de sanctie te bepalen.

De verwerende partij geeft in haar antwoordnota zelf aan dat de decretale beleidsruimte waarover zij beschikt, de verplichting met zich meebrengt om niet enkel de keuze voor beboeting maar ook het bedrag van de boete naar behoren te motiveren.

Om arbitraire beslissingen te vermijden, dient de bestreden beslissing de feitelijke en juridische motieven te bevatten waarop zij gesteund is. Dit moet het College toelaten zijn wettigheidscontrole uit te oefenen, meer bepaald moet het College kunnen nagaan of er geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de opgelegde geldboete en de ten laste gelegde feiten. Tevens kan de verzoekende partij de waarderingscriteria vermeld in artikel 16.4.29 DABM aan de beoordeling van het College voorleggen, die terzake op onaantastbare wijze oordeelt en gebeurlijk kan beslissen om de geldboete te verminderen, als zij van oordeel is dat de vermelde waarderingscriteria zulks wettigen.

Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, is het noodzakelijk maar voldoende dat de bestreden beslissing aangeeft welke de feiten zijn die aan de verzoekende partij ten laste gelegd worden, in welke mate en waarom deze als een milieumisdrijf gekwalificeerd worden en op welke wijze deze geleid hebben tot het bepalen van de opgelegde geldboete, rekening houdend met de ernst, de frequentie en de omstandigheden, waarin onder meer de genomen maatregelen en medewerking van de overtreder als verzachtende omstandigheden een rol kunnen spelen.

Het College stelt vast dat de bestreden beslissing op dat punt voldoet en het College toelaat haar wettigheidscontrole uit te oefenen. De verzoekende partij onderbouwt anderzijds niet met concrete elementen waarom zij van oordeel is dat de door haar geschetste omstandigheden, die door de bestreden beslissing uitdrukkelijk meegenomen zijn, zouden moeten leiden tot een bijkomende herleiding van de opgelegde geldboete. Op basis van de voorliggende elementen is er naar het oordeel van het College geen aanleiding om aan te nemen dat de beoordeling van de waarderingscriteria zoals bepaald in artikel 16.4.29 DABM tot een andersluidende beslissing moeten leiden.

Het middel is ongegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij roept de schending in van de redelijke termijn in het licht van de decretaal voorziene beslissingstermijn van artikel 16.4.37 DABM.

Zij stelt dat de gewestelijke entiteit pas twee jaar na de kennisgeving voorzien in artikel 16.4.36 DABM een beslissing genomen heeft. De termijn van orde is aldus driemaal overschreden, wat volgens haar geen redelijke termijn meer is, te meer omdat de verzoekende partij binnen de maand na de vaststelling de nodige herstelmaatregelen genomen heeft.

2.

De verwerende partij antwoordt dat de termijn bepaald door artikel 16.4.37 DABM slechts een ordetermijn is. Volgens haar maakt de verzoekende partij niet aannemelijk dat de redelijke termijn overschreden is. Bovendien bewijst zij niet dat zij beschikt over een rechtmatig belang, vermits zij niet aantoonbaar is benadeeld door het uitblijven van de beslissing. Volgens de verwerende partij is het middel dan ook niet ontvankelijk.

Beoordeling door het College

1.

De termijnen bepaald in artikel 16.4.36, § 1 en 16.4.37, eerste lid DABM zijn geen vervaltermijnen maar termijnen van orde. De schending van deze termijnen kan op zich niet tot vernietiging van de bestreden beslissing leiden vermits de decreetgever geen sanctie heeft bepaald die de overschrijding ervan van rechtswege bestraft. De loutere overschrijding van deze termijnen leidt bijgevolg niet tot bevoegdheidsverlies in hoofde van de gewestelijke entiteit.

2.

De algemene beginselen van behoorlijk bestuur, en meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel, leggen de overheid de verplichting op om binnen een redelijke termijn een beslissing te nemen.

Deze verplichting draagt in zich reeds het vermoeden van belangenschade in hoofde van de overtreder, die er mag op rekenen dat de punitieve sanctie die in de vorm van een bestuurlijke geldboete opgelegd wordt, hem niet binnen 'een kennelijk onredelijke' termijn wordt ter kennis gebracht. Het belang van de overtreder om binnen redelijke termijnen kennis te krijgen van administratieve sancties, is inherent aan het normdoel van vermelde verplichting, die de rechtsbescherming van de vermoedelijke overtreder beoogt ten aanzien van administratieve beboetingsbeslissingen die uitermate laattijdig zouden betekend worden. Mogelijke concreet aan te tonen nadelen in hoofde van de verzoekende partij kunnen een rol spelen bij de beoordeling van de gevolgen die moeten vastgeknoopt worden aan het overschrijden van de redelijke termijn, maar vormen geen voorafgaandelijke ontvankelijkheidsvereiste.

3.

De afweging van de redelijke termijnvereiste geschiedt binnen het kader van de rechtsbescherming die aan de overtreder reeds geboden wordt door de vijfjarige vervaltermijn voorzien in artikel 16.4.30 DABM. Dit is immers de absolute grens waarvan de overschrijding aanleiding geeft tot bevoegdheidsverlies in hoofde van de gewestelijke entiteit, en die in hoofde van de decreetgever zelf als maximale redelijke termijn beschouwd is waarbinnen de administratieve beboetingsprocedure kan verlopen.

Onder het begrip 'kennelijk onredelijke termijn' dient verstaan te worden een termijn die zodanig laattijdig is dat het niet meer redelijk geacht wordt om alsnog de voor de inbreuk decretaal normaal toepasselijke administratieve punitieve sanctie op te leggen.

De redelijke termijnvereiste, die zich ten aanzien van de bestuurlijke overheid manifesteert als de verplichting om als een '*bonus pater familias*' te handelen, dient *in concreto* geëvalueerd te worden, waarbij in de regel rekening gehouden wordt zowel met het gedrag van de administratie als met de houding van de overtreder. Hierbij kunnen tal van factoren een rol spelen, zoals de concrete omstandigheden waarin de feiten gepleegd of beëindigd zijn, de mate van medewerking betoond door de overtreder, de duur van mogelijke onderzoeksdaden, de complexiteit van het dossier, de ernst van de vastgestelde inbreuken, enz.

Ook de gevolgen van de overschrijding van de redelijke termijn moeten *in concreto* worden beoordeeld, zowel uit het oogpunt van de bewijslevering als van de opportuniteit tot het opleggen van de sanctie en de hoegrootheid ervan. De overschrijding van de redelijke termijn kan geen aanleiding geven tot bevoegdheidsverlies in hoofde van de gewestelijke entiteit, maar kan ertoe leiden dat het College hetzij de beslissing vernietigt zonder indeplaatsstelling hetzij, op dat punt met volle rechtsmacht oordelend, de bestuurlijke geldboete op een meetbare wijze vermindert of, in uitzonderlijke gevallen, beslist tot volledige kwijtschelding van de boete in de vorm van een nulboete.

Het College stelt vast dat er geen procedurele of onderzoeksdaden gesteld zijn na de kennisgeving van 2 juli 2013 zoals bedoeld in artikel 16.4.36 DABM. Het tijdsverloop tussen de datum van kennisgeving en de bestreden beslissing van 3 juli 2015 is op basis van de voorliggende stukken inderdaad een onredelijke lange termijn voor een bestuur dat als een goede huisvader handelend met de nodige zorgvuldigheid haar beslissing voorbereidt en hiervan kennis geeft, minstens wordt het tijdsverloop door de verwerende partij niet verantwoord aan de hand van concrete elementen.

In de bestreden beslissing wordt de reeds verlopen termijn evenwel expliciet meegenomen als boeteverlagend criterium en wordt de boete met een vijfde verlaagd. De verzoekende partij bekritiseert de bestreden beslissing op dit punt niet. Er wordt niet aangetoond dat de verlaging van de boete met één vijfde omwille van het tijdsverloop een kennelijk onredelijke beslissing is. De verzoekende partij toont niet aan dat zij door het lange tijdsverloop concreet benadeeld is. Het onderzoek van het dossier toont naar het oordeel van het College niet aan dat er aanleiding toe bestaat om de opgelegde alternatieve bestuurlijke geldboete omwille van de schending van de redelijke termijn bijkomend te verminderen.

Het middel is ongegrond.

OM DEZE REDENEN BESLIST HET MILIEUHANDHAVINGSCOLLEGE

1. Het beroep is ontvankelijk maar ongegrond.
2. De behandeling van het beroep heeft geen kosten met zich gebracht, zodat een beslissing over de kosten van het geding zonder voorwerp is.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 26 april 2016, door het Milieuhandhavingscollege, eerste kamer, samengesteld uit:

Marc VAN ASCH,   voorzitter van de eerste kamer
    met bijstand van

Bram CARDOEN,   toegevoegd griffier

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,

Bram CARDOEN

Marc VAN ASCH